

har meget stor Betydning for Byarbejderne, for Socialdemokraternes Arbejderorganisationer. Det, Arbejdernes Organisationer i Byerne særlig lide under, er netop denne store Indvandring fra Landet, det er netop den, der generer dem med Hensyn til at holde Lønnen oppe, og det er sikkert den Gæne, der voldes heraf, der mere end noget andet har gjort, at Socialdemokraterne for Tiden have stillet sig den Opgave at gøre, hvad man kan, for at få Landarbejderne organiserede. Jeg vil naturligvis ikke sige, at man ikke har gjort det af Kærlighed til Landarbejderne, jeg mener ikke, at Socialdemokraterne ikke skulde have Kærlighed lige så vel som vi andre til de fortrykte i Samfundet; men jeg tror, at den væsentligste Grund til, at man sætter den Agitation, man har nu, i Scene, er netop, at man ved at skabe bedre Kaar for Landarbejderne vil hindre den Indvandring til Byerne, som generer i Bestræbelsen for at bringe Arbejdslønnen op. Hvis man derfor paa en eller anden Maade kunde skabe Tilfredshed blandt Arbejderne paa Landet, tror jeg, at man netop vilde imødekomme Byarbejdernes Krav i meget høj Grad, og at man vilde gøre det meget bedre paa den Maade, end saaledes som Byarbejderne selv tænke sig. Jeg tror, at man ser absolut fejl, hvis man tror, at man gennem en Organisation af Landarbejderne kan få dem til at blive ude paa Landet. Nej, man vil sikkert, som ogsaa det ærede Medlem for Møen (Bjessen) gjorde opmærksom paa, naa sikkert det modsatte derved; hvis man gennem Organisationer kan få Landarbejderne til at stille meget større økonomiske Fordringer, end de for Tiden stille, vil man ikke opnaa at få dem til at blive derude, men man vil opnaa, at få en Del af Landboerne til at gaa over til en mere ekstenstiv Drift og derved få dem til at gøre en Del Arbejdskraft overflødig paa Landet. En Arbejdskraft, som få vil vandre ind til Byerne og overskyde Arbejdsmarkedet der. Jeg skal ikke komme ind paa at omtale, hvad Interesse Samfundet ellers har af denne Sag, men vil netop pointere, at jeg tror, at Socialdemokratiet fremfor noget andet Parti har Interesse af at skabe Tilfredshed blandt Landarbejderne. Det er jo ellers ikke Socialdemokraternes Opgave at skabe Tilfredshed, de sige netop selv, at deres Opgave er at skabe Tilfredshed, fordi det først er gennem Tilfredshed med det bestaaende, at man faar Reformen frem. Jeg synes, der kan være meget berettiget i den Betragtning, det er slet ikke urimeligt eller ufornuftigt fra deres Side, men paa den anden Side, hvis vi alle

sammen vilde lave Reformen alene ved at skabe Tilfredshed, tror jeg ikke, det vilde være heldigt for dem, hos hvem man skaber Tilfredshed. Jeg tror, at selv om de Herrer Socialdemokrater i Kraft af, at de betragte det som deres Opgave at skabe Tilfredshed, og maaste ogsaa af mere saglige Grunde, som dog ikke kom særlig tydeligt frem i det ærede Medlem for Aarhus Amt's 3dje Valgkreds (H. Jensen's) Udtalelser, vil jeg sige, at jeg tror, at vi andre have en lige så berettiget Opgave i det at skabe Tilfredshed som den jeg indrømmer, at Socialdemokraterne kunne have i at skabe Tilfredshed. Jeg tror, at netop paa den Maade udfylde vi og Socialdemokraterne hverandre. Socialdemokraterne skabe Tilfredshed med det bestaaende, vi andre gøre os så al mulig Umage for at tilfredsstille den Tilfredshedsfølelse, Socialdemokraterne have skabt (Ufrydelse). Ja, det er ganske vist ikke nogen særlig let Opgave. Men vi få gøre, hvad vi kunne. Smidlertid, hvis man altsaa ser saaledes paa Sagen, at det, vi ville, er at bidrage til, at Landarbejderen som saadan kunde blive mere tilfreds med Tilværelsen, få Goder, som kunne gøre, at han kan finde sig i at leve ude paa Landet, så tror jeg, at Minimalgrænsen for Jorden er sat for højt; jeg tror, at man i så Fald i meget større Udstrækning skulde overlade det til Landarbejderen selv at bestemme, hvor megen Jord han vil have. Det, der er Opgaven i den Henseende, er nemlig ikke at gøre Arbejderen til Landbruger, men at skabe saadanne Forhold for ham, at han kan, hvad jeg vil kalde, have Føden i Huset, at han selv kan avle de Ting, han bruger til Spise og Drikke for sig og sin Familie. Der er nemlig meget stor Forskel paa at være Landbruger i den Forstand, at man lever af at sælge Landbrugsprodukter, og så at være det i den Forstand, at man selv abler det, man bruger. Vi se jo, at netop ved den Slags Varer spiller Avancen til Mellemanderne en så umaadelig stor Rolle. Se nu f. Eks. Mælk. Medens vi Landboere få 12—14 Øre for en Kande Mælk, naar vi levere den til et Mejeri, må den Arbejder, der skal købe den af en Mælkemand, give 20—28 Øre for den, altsaa henved 100 pCt. mere; eller se f. Eks. Kartofler; medens Landmændene må sælge en Tønde Kartofler for et Par Kroner, må en Arbejder, som køber dem i fjerdinglarvis, give indtil 4—6 Kr., naar han skal købe en Tønde i små Partier (Ufrydelse). Det ærede Medlem siger nej; men det har jeg megen Erfaring for. Naar man som jeg bor nær ved en By som Aarhus, kan man